Stichting Raad voor Accreditatie

Jaarverslag en jaarrekening 2016

15 maart 2017

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Inhoudsopgave

Verslag van de raad van toezicht 3

Directieverslag 6

Jaarrekening 2016 12

Balans per 31 december 2016 13

Staat van baten en lasten over 2016 14

Staat van baten en lasten over 2016 naar ZBO en niet ZBO 15

Kasstroomoverzicht over 2016 16

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016 17

Toelichting op de balans per 31 december 2016 23

Toelichting op de staat van baten en lasten per 31 december 2016 29

Gebeurtenissen na balansdatum 30

WNT-verantwoording 2016 stichting Raad voor Accreditatie 31

Overige gegevens 34

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 34

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming 37

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA 38

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Verslag van de raad van toezicht

De maatschappelijke positie van de RvA en het werk van de door hem geaccrediteerde organisaties op het snijvlak van 'publiek en privaat' werd ook in dit verslagjaar vanuit een drietal invalshoeken uitgebreid belicht:

- Het kabinet publiceerde haar vernieuwde standpunt over de toepassing van accreditatie en conformiteitsbeoordeling;
- In opdracht van het ministerie van Economische zaken werd de RvA geëvalueerd over de eerste vijf jaar periode als ZBO;
- Tot slot heeft de RvA de resultaten van een in haar opdracht uitgevoerd imago onderzoek onder haar stakeholders ontvangen en geëvalueerd.

De raad van toezicht heeft ook in 2016 op basis van die maatschappelijke positie, welke verankerd is in Europese en Nationale wetgeving en in een internationale norm, zijn toezicht uitgeoefend op en als klankbord gediend voor het bestuur van de RvA.

Toezicht
De raad van toezicht is in 2016 vijf maal plenair bijeengekomen, in aanwezigheid van het bestuur en de operationeel directeur. Eenmaal werd bijeengekomen buiten aanwezigheid van het bestuur en de operationeel directeur, om het eigen functioneren en dat van het bestuur te evalueren. Daarbij heeft de raad specifiek stilgestaan bij de continuïteit van bestuur en toezicht voor de komende jaren. Hierover heeft afstemming plaatsgevonden met het bestuur. De raad heeft mevrouw dr.ir. I. Mastenbroek per 14 maart 2016 benoemd tot lid van de raad als opvolger van mevrouw dr S.A. Hertzberger. De raad heeft een aantal kandidaten voor de opvolging van de positie van voorzitter gepolst. Dit heeft echter nog niet geleid tot een benoeming. Tot ons genoegen heeft de voorzitter zich bereid verklaard aan te willen blijven totdat een nieuwe voorzitter, naar verwachting in de eerste helft van 2017, zal zijn benoemd. Hierover is de minister van Economische zaken geïnformeerd. Conform het rooster van aftreden loopt de benoeming van een tweetal leden van de raad begin 2017 af. Beide evaluaties hebben niet geleid tot het nemen van andere maatregelen dan het voorzien in opvolging van uittredende leden van de raad van toezicht.

De raad heeft in het verslagjaar in het bijzonder stilgestaan bij:

- De evaluatie van de RvA als ZBO in opdracht van het ministerie van Economische zaken door het bureau KWINK
- Het vernieuwde kabinetsstandpunt over accreditatie en conformiteitsbeoordeling
- De doorlooptijden van verzoeken tot accreditatie en uitbreiding van accreditatie, alsmede van de afhandeling van klachten.
- De voortgang van het transitieplan dat de accreditatie van ca. 250 medische laboratoria in 4 jaar over moet brengen van een Nederlandse Praktijkrichtlijn naar de internationale accreditatienorm
- De resultaten van het imago onderzoek dat de RvA eind 2015 heeft laten uitvoeren
- De voortgang op de realisatie van de vier strategische thema's
- De voorgenomen wijzigingen in het beleid met betrekking tot het evalueren van schema's voor conformiteitsbeoordeling die zijn opgesteld door schemabeheerders
- Risico's en aansprakelijkheden

In iedere vergadering vindt schriftelijke en mondelinge rapportage plaats over de strategische, operationele en financiële voortgang. Terugkerende agendapunten zijn:

- Jaarplanning, begroting en jaarrekening
- De financiële maandrapportage
- Binnengekomen klachten over de RvA en meldingen over geaccrediteerden en de afhandeling daarvan, zo ook wat betreft bezwaren en beroepen
- De jaarlijkse management review
- Verslagen van vergaderingen van het adviespanel belanghebbenden

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

- Verslagen van vergaderingen van de gebruikersraad
- Contacten met het ministerie van Economische Zaken

De raad van toezicht heeft het rapport inzake de jaarrekening 2016, inclusief resultaatbestemming, na bespreking met de accountant goedgekeurd en de bestuurder decharge verleend voor het gevoerde beleid en bestuur.

Informatie
In het kader van informatie inwinning heeft de raad van toezicht zich in zijn vergaderingen actief laten informeren door verschillende afdelingsmanagers van de RvA over de activiteiten binnen hun verantwoordelijkheidsgebied. De voorzitter is als dagvoorzitter opgetreden bij de RvA conferentie in het kader van wereld accreditatie dag. Daar heeft hij velebelanghebbenden van accreditatie ontmoet. Een lid van de raad van toezicht concentreert zich op de financiële aangelegenheden. Een lid van de raad van toezicht heeft een OR-vergadering bijgewoond, evenals een OR-overlegvergadering met de bestuurder.
Daarnaast heeft een lid van de raad van toezicht een reguliere vergadering van de commissie accreditaties bijgewoond en heeft de voltallige raad zich door de commissie accreditaties laten informeren over haar werkzaamheden in 2016.
Graag spreken wij onze dank uit aan alle medewerkers en beoordelaars van de RvA. Zij hebben zich in het verslagjaar 2016 wederom met grote inzet en betrokkenheid ingespannen om de geacccrediteerden en de stakeholders zo goed mogelijk van dienst te zijn.

15 maart 2017

Drs. E.H.T.M. Nijpels (voorzitter)

Dr. A.G.M. Buiting

Dr. Ir. I. Mastenbroek

Ing. J. Visser

Ir. L. Visser

Voor verdere gegevens omtrent de leden van de raad van toezicht en het bestuur, zie bijlage 1 bij dit rapport inzake de jaarrekening.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

DIRECTIEVERSLAG

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Directieverslag

Jaarverslag

Hierbij brengen wij als bestuur van de stichting verslag uit over het boekjaar 2016 met betrekking tot de stichting Raad voor Accreditatie. De jaarrekening van 2016 sluit met balanstellingen van EUR 7.311.500 en de staat van baten en lasten sluit met een positief resultaat van EUR 156.131

Algemene informatie

Missie

Kernactiviteit van de Raad voor Accreditatie is het verlenen van accreditatiediensten. Als nationale accreditatie-instantie zorgt de Raad voor Accreditatie ervoor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten.

Visie

De Raad voor Accreditatie verleent zijn diensten:

- op een professionele, transparante, onafhankelijke en integere wijze;
- met inzet van competente, gemotiveerde medewerkers en externe netwerken van deskundigen;
- in overeenstemming met de gestelde nationale en internationale eisen.

Daarbij wordt rekening gehouden met de belangen van de Nederlandse markt, overheid en burger.

Kernwaarden

De Raad voor Accreditatie gaat bij al zijn handelen uit van de volgende kernwaarden:

- competent
- onpartijdig en onafhankelijk
- marktgericht
- mensgericht
- integer
- transparant

Als we de beginletters van deze woorden achter elkaar zetten, leidt dat tot de afkorting 'commit', een afkorting die staat voor commitment, ofwel betrokkenheid. Het is juist deze betrokkenheid vanuit onze kernwaarden die klanten een daadwerkelijke borging biedt voor vertrouwen, nu en in de toekomst.

Interne organisatie

Onze missie luidt als volgt: de Raad voor Accreditatie zorgt ervoor dat belanghebbenden een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten. Ook in 2016 hebben onze medewerkers weer een forse bijdrage geleverd aan de vertaling van die missie naar de operationele praktijk: het leveren van tijdig, compleet en goed toezicht op geaccrediteerde en te accrediteren activiteiten en het daarbij voldoen aan de eisen uit de EUR 765/2008 en de ISO/IEC 17011.

Ultimo 2016 had de RvA 101 medewerkers in dienst (90 fte), en met hulp van per beoordeling gecontracteerde inzet van beoordelingsteam leden uit een pool van ca 40 (lead)assessoren en bijna 1000 vakdeskundigen, zijn er in 2016 veel reguliere accreditatiebeoordelingen en uitbreidingsbeoordelingen afgerond.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

2016

Doeltreffend en doelmatig
In opdracht van het ministerie van Economische Zaken heeft adviesbureau Kwink in 2016 een evaluatieonderzoek uitgevoerd met als hoofdvraag "In hoeverre heeft de RvA in de evaluatieperiode zijn (wettelijke) taken doeltreffend en doelmatig uitgevoerd?". Na onderzoek komen zij tot de conclusie dat de RvA zijn (wettelijke) taken op doeltreffende en doelmatige wijze invulling heeft gegeven.

Automatisering/digitalisering
Om deze doelmatigheid en doeltreffendheid verder te verbeteren is in 2016 een aantal handelingen binnen de administratieve processen geautomatiseerd. Zoals het opmaken van diverse standaardbrieven en het digitaal versturen van de facturen.

Interne beoordelaarscapaciteit
Voor het stap voor stap verhogen van de hoeveelheid eigen beoordelaars in het kader van harmonisatie en het vergroten van onze kennisbasis, is in de begroting van 2016 een toevoeging van 1 teamleider en 4 assessoren opgenomen. In het najaar van 2016 is dit grotendeels gerealiseerd en volgen zij het kwalificatietraject. Zij zijn pas declarabel inzetbaar als zij gekwalificeerd zijn

Stand van zaken Transitie
De in 2015 gestarte transitie van de medische laboratoria is in 2016 voortgezet. In 2016 zijn in dat kader 60 medische laboratoria geaccrediteerd. In totaal zijn ultimo 2016, 109 medische laboratoria geaccrediteerd.

Financiële informatie

Resultaatbestemming

De winst over het boekjaar 2016 is als volgt bestemd:

Het resultaat ad EUR 156.131 is verdeeld opgenomen onder egalisatie reserves (ZBO) en overige reserves (niet-ZBO). Het eigen vermogen bedraagt ultimo boekjaar EUR 3.874.914. Een deel (EUR 130.000) hiervan is bestemd.

Financiële positie

De balans per 31 december is als volgt weer te geven:

	2016		2015	
	EUR 1.000	**in %**	EUR 1.000	in %
Materiële & immateriële vaste activa	**607**	**16**	689	19
Werkkapitaal	**3.268**	**84**	3.030	81
	3.875	**100**	3.719	100
Eigen vermogen	**3.875**	**100**	3.719	100
	3.875	**100**	3.719	100

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

In 2015 is, mede op instigatie van de Gebruikersraad, de vermogensbehoefte en het daarover in 2006 geformuleerde beleid geëvalueerd. De huidige wettelijke basis van de RvA, haar groter aantal geaccrediteerden en de verminderde blootstelling in het buitenland gaven daar aanleiding toe. De Raad van Toezicht heeft zijn goedkeuring gehecht aan de volgende nieuwe uitgangspunten voor de bepaling van het gewenste eigen vermogen van de RvA:

De hoogte van het gewenste eigen vermogen is 23% tot 27% van de omzet, met een minimum van €3,5 miljoen euro en een maximum van € 4 miljoen euro.

Zodoende is er voldoende buffer om de continuïteit, afhankelijkheid en onpartijdigheid van de RvA te waarborgen. Per 31 december 2016 bedraagt het eigen vermogen € 3.874.914, zijnde 27,7% van de omzet over 2016 (2015: 27,4%) en 26,3% van de begrote omzet 2016

De kortlopende financiële positie (werkkapitaal) per 31 december kan als volgt worden weergegeven:

	2016	2015
	EUR 1.000	EUR 1.000
Vlottende activa		
Onderhanden werk, vorderingen en overlopende activa	**3.595**	3.630
Liquide middelen	**3.110**	3.283
	6.705	6.913
Voorzieningen, kortlopende schulden en overlopende passiva	**-3.437**	-3.883
Werkkapitaal	**3.268**	3.030

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Gecomprimeerd overzicht baten en lasten

	Begroting 2016 EUR 1.000	2016 EUR 1.000	2015 EUR 1.000
Baten			
Omzet uit accreditaties	**11.021**	**10.382**	9.377
Omzet jaarlijkse bijdrage	**3.126**	**3.131**	3.739
Overige opbrengsten	**579**	**480**	470
Netto omzet	**14.726**	**13.993**	13.586
Lasten			
Personeel	**8.028**	**7.754**	7.342
Kosten uitbesteed werk	**4.480**	**4.137**	4.064
Reis- en verblijfkosten	**584**	**631**	541
Afdrachten	**20**	**19**	21
Afschrijvingen op vaste activa	**142**	**127**	96
Overige bedrijfskosten	**1.461**	**1.187**	1.467
	14.715	**13.855**	13.531
Saldo van baten en lasten	**11**	**138**	55
Rente	**40**	**18**	42
Resultaat boekjaar	**51**	**156**	97

Baten

De totale baten zijn in 2016 5,0% lager dan begroot en 3,0% hoger dan 2015. Het eerste is het gevolg van minder uitbreidingen (- € 250.000) , minder herbeoordelingen (- € 240.000) en minder bijwoningen, initiële onderzoeken en controles (samen -€ 120.000). De transitie baten zijn € 40.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn bij de overige opbrengsten de baten uit overheidsopdrachten € 90.000 lager dan begroot. Door de ingezette transitie bij de medische laboratoria zijn de baten uit accreditatie in zijn totaliteit hoger dan in 2015.

Het aantal geaccrediteerden binnen het ZBO bedroeg ultimo 2016 ; 683 (2015:629) , voor de CCKL praktijkrichtlijn was dat ultimo 2016 : 139 (2015: 215). Per saldo een afname van 22 (2,6%) accreditaties inclusief de transities.

Lasten

De totale lasten zijn in 2016 5,8% lager dan begroot en 2,4% hoger dan in 2015.

De toename van de personeelslasten t.o.v. 2015 is het gevolg van de loonstijging (2,4%) en en de stijging van het gemiddeld aantal fte (90; +3 fte). Vacatures zijn later of nog niet ingevuld, waardoor de personeelskosten lager zijn dan begroot.

De kosten uitbesteed werk lopen gelijk mee met de omzet uit accreditaties.

De overige bedrijfskosten zijn over bijna alle posten lager, waarbij voor de verhuizing in 2015 meer kosten zijn gemaakt.

Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij u naar de cijfermatige toelichting

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Financiële risico's

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd in enkele grote posten of slechts enkele afnemers. Het kredietrisico is daardoor laag.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Gezien de uitstekende liquiditeitspositie is geen sprake van liquiditeits- en kasstroomrisico. Daarnaast zijn de deposito's verdeeld over 3 Nederlandse systeembanken.

Vooruitblik op 2017

Website
In het jaarplan van 2017 is het doorontwikkelen van de website opgenomen. In deze fase worden o.a. de volgende items ontwikkeld en/of verbeterd; gebruikersinterface, zoekfunctionaliteit, automatisch uploaden van beoordelingsgegevens en behoud van keurmerk drempelvrij. Hiervoor is vanuit de reserve € 60.000 bestemd.

Kwalificatietraject
De in het najaar van 2016 aangenomen teamleider en assessoren volgen een traject van gemiddeld 6 maanden om als gekwalificeerd beoordelaar ingezet te kunnen worden. Dit loopt door in 2017. Voor deze niet declarabele inzet is een bestemmingsreserve van € 70.000 gecreëerd.

Automatisering/digitalisering
In lijn met de RvA visie om de rapportage van uitgevoerde beoordelingen verder te optimaliseren en te digitaliseren is in 2016 het project "up to date rapportage tool" gestart. De rapportagetool moet in zijn algemeenheid de toekomstige werkwijze van beoordelen kunnen ondersteunen en de basis informatie kunnen aanleveren benodigd voor rapportage en management informatie.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met een grote impact op onze financiële positie.

Ir. J.C. van der Poel

Bestuurder

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

JAARREKENING 2016

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Jaarrekening 2016

Balans per 31 december 2016

na resultaatbestemming

		2016		2015	
		EUR	**EUR**	EUR	EUR
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	*1*	**-**		-	
Materiële vaste activa	*2*	**606.805**		689.433	
			606.805		689.433
Vlottende activa					
Onderhanden projecten	*3*	**900.152**		610.610	
Vorderingen	*4*	**2.694.898**		3.019.167	
Liquide middelen	*5*	**3.109.645**		3.282.993	
			6.704.695		6.912.770
			7.311.500		7.602.203
Eigen vermogen					
Wettelijke reserve	*6*	**-**		-	
Egalisatiereserve	*6*	**852.075**		828.243	
Bestemmingsreserve	*6*	**130.000**		-	
Overige reserves	*6*	**2.892.839**		2.890.540	
			3.874.914		3.718.783
Voorzieningen	*7*		**126.205**		173.181
Kortlopende schulden	*8*		**3.310.381**		3.710.239
			7.311.500		7.602.203

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Staat van baten en lasten over 2016

		Begroting 2016 EUR	2016 EUR	2015 EUR
Baten				
Omzet accreditaties		**11.021.000**	**10.382.307**	9.376.544
Omzet jaarlijkse bijdrage		**3.126.000**	**3.131.374**	3.738.623
Overige opbrengsten		**579.000**	**479.683**	470.547
Netto omzet		**14.726.000**	**13.993.364**	13.585.714
Kosten uitbesteed werk		**4.480.000**	**4.137.323**	4.063.661
Reis- en verblijfkosten		**584.000**	**631.277**	541.085
Afdrachten		**20.000**	**18.419**	21.328
Kostprijs van de omzet		**5.084.000**	**4.787.019**	4.626.074
Bruto marge		**9.642.000**	**9.206.345**	8.959.640
Lonen en salarissen	*9*	**5.658.000**	**5.345.429**	5.044.055
Sociale lasten en pensioenlasten	*9*	**1.506.000**	**1.562.197**	1.381.027
Overige personeelslasten	*9*	**864.000**	**846.663**	916.755
Afschrijvingen op vaste activa	*10*	**141.600**	**126.895**	95.879
Overige bedrijfskosten	*11*	**1.461.400**	**1.187.614**	1.466.595
Som der kosten		**9.631.000**	**9.068.798**	8.904.311
Bedrijfsresultaat		**11.000**	**137.547**	55.329
Rentebaten		**40.000**	**18.584**	41.749
Resultaat		**51.000**	**156.131**	97.078

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Staat van baten en lasten over 2016 naar ZBO en niet ZBO

Nu de RvA met ingang van 1 januari 2010 de status van ZBO heeft, is het verplicht in de resultaten aan te geven welk gedeelte betrekking heeft op de ZBO-activiteiten.

De verdeling is als volgt:

	ZBO EUR	niet-ZBO EUR	**Totaal EUR**
Baten			
Omzet accreditaties	10.382.307	-	**10.382.307**
Omzet jaarlijkse bijdrage	1.809.895	1.321.479	**3.131.374**
Overige opbrengsten	212.000	267.683	**479.683**
Netto omzet	12.404.202	1.589.162	**13.993.364**
Kosten uitbesteed werk	3.667.466	469.857	**4.137.323**
Reis- en verblijfkosten	559.586	71.691	**631.277**
Afdrachten	-	18.419	**18.419**
Kostprijs van de omzet	4.227.052	559.967	**4.787.019**
Bruto marge	8.177.150	1.029.195	**9.206.345**
Lonen en salarissen	4.738.374	607.055	**5.345.429**
Sociale lasten en pensioenlasten	1.384.785	177.412	**1.562.197**
Overige personeelslasten	750.511	96.152	**846.663**
Afschrijvingen op vaste activa	112.484	14.411	**126.895**
Overige bedrijfskosten	1.052.742	134.872	**1.187.614**
Som der kosten	8.038.896	1.029.902	**9.068.798**
Bedrijfsresultaat	138.254	-707	**137.547**
Rentebaten	4.140	14.444	**18.584**
Resultaat	142.394	13.737	**156.131**

De verhouding in omzet tussen ZBO en niet-ZBO taken is 88,6 % (2015; 83,2%) respectievelijk 11,4 % (2015; 16,8%).
De lasten, voor zover niet specifiek toerekenbaar aan één van de segmenten, zijn op basis van deze verhouding doorberekend.

[1)] Binnen deze kosten zijn specifieke kosten toegerekend aan betreffende activiteit (wel/niet zbo activiteit).

[2)] De rentebaten zijn op basis van vermogensverhouding van de beginbalans toegerekend aan de betreffende activiteit.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Kasstroomoverzicht over 2016

	2016		2015	
	EUR	**EUR**	EUR	EUR
Resultaat	**156.131**		97.078	
Gecorrigeerd voor:				
• Afschrijvingen	**126.895**		79.479	
• Mutatie in werkkapitaal (exclusief liquide middelen)	**-412.107**		575.957	
Kasstroom uit operationele activiteiten		**-129.081**		752.514
Investeringen in:				
• Immateriële vaste activa				
• Materiële vaste activa	**44.267**		709.095	
Desinvesteringen in:				
• Immateriële vaste activa				
• Materiële vaste activa			-16.401	
Kasstroom uit investerings-activiteiten		**-44.267**		-692.694
Netto kasstroom		**-173.348**		59.820
Mutatie liquide middelen		**-173.348**		59.820

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2016

Algemeen

De Stichting Raad voor Accreditatie, gevestigd te Utrecht, Daalseplein 101, de voornaamste activiteiten zijn beschreven in het directieverslag.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Kaderwet ZBO. Hierin is onder meer gesteld dat de jaarrekening zoveel mogelijk wordt ingericht volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de afnemer.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Onderhanden projecten;
- Voorzieningen

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.Immateriële vaste activa

Software

Software wordt gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Na eerste waardering wordt software gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving vindt in drie jaar plaats, conform verwachte economische levensduur, volgens de lineaire methode. Voor het nog niet afgeschreven deel van de software wordt een wettelijke reserve gevormd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Na eerste waardering worden materiele vaste activa gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waarde-verminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Kantoormachines : 33,33
- Kantoorinventaris : 20
- Verbouwingsinrichting : resterende looptijd huurcontract.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, zonodig verminderd met bijzondere waarde-verminderingsverliezen. De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project of toerekenbaar zijn aan de projectactiviteiten begrepen (zoals uren en reiskosten). De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum. De voortgang van de verrichte prestaties wordt bepaald op basis van urenbesteding op basis van projectplanning. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening als last verwerkt.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de vennootschap het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Eigen vermogen

Wettelijke reserve

Voor de boekwaarde van de immateriële vaste activa wordt een wettelijke reserve gevormd.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Egalisatiereserve

Op grond van de Kaderwet ZBO wordt voor het verschil tussen baten en lasten van de ZBO-activiteiten een egalisatiereserve gevormd. Aan het saldo van de egalisatiereserve wordt rente toegevoegd.

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserves zijn afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden.

Bestemmingsreserve Website

Voor het doorontwikkelen van de website is een bestemmingsreserve opgenomen. In deze fase worden o.a. de volgende items ontwikkeld en/of verbeterd; gebruikersinterface, zoekfunctionaliteit, automatisch uploaden van beoordelingsgegevens en behoud van keurmerk drempelvrij. Dit was voor 2016 begroot maar door omstandigheden doorgeschoven naar 2017

Bestemmingsreserve Kwalificatietraject

De in het najaar van 2016 uitzonderlijk groot aantal aangenomen teamleider en assessoren volgt een traject van gemiddeld 6 maanden om als gekwalificeerd beoordelaar ingezet te kunnen worden. Door de late invulling van de vacatures loopt dit door in 2017. Voor deze niet declarabele inzet is een bestemmingsreserve gevormd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorziening personeel

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslag-vergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

Voorziening vakdeskundigen

Voor de transitie van CCKL naar de nieuwe norm (15189) is voor de noodzakelijke training van vakdeskundigen een voorziening gevormd.

Voorziening communicatieplan

Voor het externe communicatieplan 2015-2018 is een voorziening getroffen. Doel hiervan is om middels social media de werving en selectie van medewerkers en het presenteren van de RvA als aantrekkelijke werkgever verder te professionaliseren.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Personeelsbeloningen/Pensioenen

Pensioenen

De stichting heeft een collectieve pensioenregeling bij een verzekeraar. Het is een pensioenregeling op basis van beschikbare premie. De medewerker bouwt een persoonlijk spaarsaldo op, dat zijn eigendom blijft. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. De pensioenpremie wordt op basis van een leeftijdstaffel bepaald.

Opbrengstverantwoording

Baten wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

Onderhanden projecten

De projectopbrengsten en -kosten worden als opbrengsten en kosten in de winst-en-verliesrekening verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. Opbrengsten worden uitsluitend verwerkt indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald.

De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten.

Belastingen

Sinds 1 januari 2010 is RvA een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) geworden. RvA valt onder de vrijstelling van wet vennootschapsbelasting 1964 artikel 2 lid 7.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	31-12-2016	31-12-2015
	EUR	EUR
Immateriële vaste activa (software)		
Stand per 1 januari		
Aanschafprijs	**330.672**	330.672
Cumulatieve afschrijvingen	**-330.672**	-330.672
Boekwaarde	**-**	-
Investeringen	**-**	-
Desinvesteringen	**-**	-
Afschrijvingen	**-**	-
Stand per ultimo	**-**	-

De immateriële activa betreffen een in het verleden geactiveerde software, die in gebruik is maar volledig is afgeschreven. Hierdoor is ook de wettelijke reserve nihil.

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Kantoor-machines	**Kantoor-inventaris**	**31-12-2016**	31-12-2015
	EUR	**EUR**	**EUR**	EUR
Materiële vaste activa				
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	**321.144**	**1.495.546**	**1.816.690**	1.123.996
Cumulatieve afschrijvingen	**-218.021**	**-909.236**	**-1.127.257**	-1.047.778
Boekwaarde	**103.123**	**586.310**	**689.433**	76.218
Investeringen	**31.189**	**13.078**	**44.267**	709.095
Desinvesteringen	**-**	**-**	**-**	16.401
Afschrijvingen	**44.398**	**82.497**	**126.895**	79.479
Stand per ultimo	**89.914**	**516.891**	**606.805**	689.433

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

3 Onderhanden projecten

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
Gerealiseerde projectkosten	**654.945**	659.442
Toegerekende winsten	**338.319**	212.341
Af: gedeclareerde termijnen	**-93.112**	-261.173
Totaal onderhanden projecten	**900.152**	610.610
Waarde van verricht werk > gefactureerde termijnen	**900.152**	610.610
	900.152	610.610

4 Vorderingen

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
Vorderingen en overlopende activa		
Opdrachtgevers	**2.005.635**	2.483.293
Voorziening voor oninbaarheid	**- 1.035**	-32.625
	2.004.600	2.450.668
Nog te factureren (beoordeling gereed)	**454.886**	331.650
Vorderingen uit hoofde van opdrachten overheid	**42.400**	61.850
Overlopende activa (nog te ontvangen en vooruitbetaald)	**193.012**	174.998
	2.694.898	3.019.167

Geen van de vorderingen heeft een looptijd van langer dan een jaar

5 Liquide middelen

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
Bankiers, rekening-courant	**525.413**	253.100
Bankiers, spaarrekeningen	**2.583.968**	3.029.780
Kas	**264**	113
	3.109.645	3.282.993

De spaarrekeningen hebben een looptijd van maximaal twaalf maanden en zijn verdeeld over 3 Nederlandse systeembanken.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

6 Eigen vermogen

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
Egalisatie reserve		
Stand per 1 januari	**828.243**	755.796
Resultaat ZBO activiteiten	**142.394**	72.447
Toevoeging bestemming reserves	**-118.562**	-
Stand per 31 december	**852.075**	828.243
Bestemmingsreserves		
Toevoeging tbv Website a)	**60.000**	-
Toevoeging tbv Kwalificatietraject b)	**70.000**	-
Stand per ultimo	**130.000**	-
Overige reserve		
Stand per 1 januari	**2.890.540**	2.865.909
Resultaatbestemming (niet-zbo)	**13.737**	24.631
Toevoeging bestemming reserves	**-11.438**	-
Stand per 31 december	**2.892.839**	2.890.540
Totaal eigen vermogen per 31 december	**3.874.914**	3.718.783

A) Voor het doorontwikkelen van de website is een bestemmingsreserve opgenomen.
B) De in het najaar van 2016 aangenomen teamleider en assessoren volgen een traject van gemiddeld 6 maanden om als gekwalificeerd beoordelaar ingezet te kunnen worden. Door de late invulling van de vacatures loopt dit door in 2017. Voor deze niet declarabele inzet is een bestemmingsreserve gevormd.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

7 Voorzieningen

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
Personeel	**46.000**	47.859
Training vakdeskundigen	**28.955**	55.322
Communicatieplan Social Media	**51.250**	70.000
	126.205	173.181

De verwachting is dat de voorzieningen een looptijd hebben van korter dan een jaar

8 Kortlopende schulden

	31-12-2016 EUR	31-12-2015 EUR
Vooruit gefactureerde opbrengsten	**320.801**	434.268
Crediteuren	**824.584**	1.117.170
Te verwachten nota's beoordelaars inzake reeds verrichtte werkzaamheden inzake onderzoeken en cursussen	**512.305**	553.985
Vakantiegelden en –rechten, eenmalige uitkeringen	**613.236**	571.904
Belastingen en premies sociale verzekering	**313.807**	342.349
Egalisatie huurkorting	**324.980**	64.996
Overige kosten	**400.668**	625.567
	3.310.381	3.710.239

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar. Uitzondering is de egalisatie van de huurkorting, deze heeft een looptijd gelijk aan het huurcontract.

Algemeen

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan valutarisico, rente- en kasstroomrisico, reële-waarderisico, marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

Valutarisico

Als gevolg van de internationale activiteiten loopt de onderneming uit hoofde van in de balans opgenomen schulden een gering valutarisico.

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd, noch bij enkele grote afnemers, noch qua bedrag per debiteur. Het kredietrisico is daardoor laag. Het totaalsaldo aan vorderingen (risicobedrag) is weergegeven in de balans.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Prijsrisico

De stichting heeft geen beleggingen in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen of andere instrumenten, waarover prijsrisico wordt gelopen.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Gezien de uitstekende liquiditeitspositie is geen sprake van noemenswaardige liquiditeits- en kasstroomrisico.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur

De stichting is in 2015 verhuisd naar een huurpand aan het Daalseplein (Utrecht). De verplichting is aangegaan voor een periode van tien jaar en loopt af op 1 september 2025. Jaarlijks bedraagt de huur exclusief service kosten € 260.000 (index 2015).

Bankgarantie

In verband met bovenstaande huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ter waarde van € 85.000.

Lease

De stichting heeft in 2016 voor de personenauto het operational leasecontract verlengd naar 1 juni 2018 en een jaarlijkse verplichting van circa € 19.000.

Investeringen

Eind 2016 is de stichting geen verplichting aangegaan voor een materiële investering.

Overige verplichtingen

De stichting is in het kader van de normale uitoefening van haar bedrijfsactiviteiten met leveranciers verplichtingen met een looptijd van langer dan 1 jaar aangegaan voor o.a. huur copiers, dienstverlening e.d. De totale jaarlijkse verplichtingen bedragen ongeveer € 11.000.

In 2016 heeft de stichting, ingaande 1 september 2016 een "overeenkomst voor gebruiksrecht en diensten" in het kader van het bestaande automatiseringssysteem getekend. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer € 96.000 bedragen.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Toelichting op de staat van baten en lasten per 31 december 2016

9 Personeelskosten

	Begroting 2016 EUR	2016 EUR	2015 EUR
Salarissen (a)	**5.658.000**	**5.345.429**	5.044.055
Sociale lasten (b)	**764.000**	**825.479**	707.407
Pensioenlasten	**742.000**	**736.718**	673.620
subtotaal sociale lasten en pensioenlasten	**1.506.000**	**1.562.197**	1.381.027
Reis- en autokosten	**267.000**	**287.528**	266.346
Uitzendkrachten/uitbesteed werk	**252.000**	**330.020**	384.424
Overige personeelskosten	**345.000**	**229.115**	265.985
subtotaal overige personeelskosten	**864.000**	**846.663**	916.755
	8.028.000	**7.754.290**	7.341.837

(a) Door nog openstaande vacatures zijn de salarissen lager dan begroot

(b) Bij de begroting is abusievelijk de verkeerde referentie waarde gebruikt

Gedurende het jaar bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden in loondienst van de stichting, omgerekend naar voltijd-equivalenten (z.g.n. FTE's)	**90**	86
De medewerkers, in aantallen, in loondienst per 31 december bedraagt	**101**	98

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

10 Afschrijvingen

	Begroting 2016 EUR	2016 EUR	2015 EUR
Software	**18.000**	**-**	-
Kantoormachines	**27.600**	**44.398**	22.613
Kantoorinventaris	**96.000**	**82.497**	56.865
Desinvestering(a)	**-**	**-**	16.401
	141.600	**126.895**	95.879

(a) Ivm de verhuizing is een deel van het meubilair niet meegegaan naar het nieuwe pand.

11 Overige bedrijfskosten

	Begroting 2016 EUR	2016 EUR	2015 EUR
Assessorbeheer(b)	**139.600**	**98.092**	151.768
Huisvesting(c)	**394.800**	**381.924**	490.796
Bureaukosten(d)	**417.000**	**320.601**	359.410
Bestuur en commissie	**120.000**	**117.463**	112.173
Voorlichting(e)	**105.000**	**51.305**	91.432
Vergader- en representatiekosten	**99.000**	**92.378**	75.750
Externe adviseurs(f)	**96.000**	**50.194**	45.961
Accountant & financiële verslaglegging	**24.000**	**18.500**	25.450
Contributies	**66.000**	**57.157**	60.930
Overige kosten	**-**	**-**	52.925
	1.461.400	**1.187.614**	1.466.595

(b) In 2015 is € 49.200 gedoteerd aan de voorziening training vakdeskundigen
(c) Voor de verhuizing zijn er in 2015 extra kosten gemaakt.
(d) De posten zoals telefoon, licenties, drukwerk, kantoorbenodigdheden, assurantiën en overige zijn allen lager dan begroot.
(e) De begrote kosten voor de website zijn doorgeschoven naar 2017. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd.
(f) I.v.m. de resultaaten lopende het jaar is besloten terughoudend te zijn met de inzet van externe adviseurs.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met een grote impact op onze financiële positie.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

WNT-verantwoording 2016 Stichting Raad voor Accreditatie

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Raad voor Accreditatie van toepassing zijnde regelgeving: het algemeen WNT-maximum.
Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor Stichting Raad voor Accreditatie van toepassing zijnde regelgeving: het algemeen WNT-maximum is € 179.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	**J.C. van der Poel**
Functie(s)	Bestuurder /directeur
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt
Individueel WNT-maximum	**179.000**
Bezoldiging	
Beloning	180.726
Belastbare onkostenvergoedingen	3.600
Beloningen betaalbaar op termijn	17.224
Subtotaal	
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	**201.550**
Motivering indien overschrijding: zie	1)
Gegevens 2015	
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2015	
Beloning **2)**	178.378
Belastbare onkostenvergoedingen	3.600
Beloningen betaalbaar op termijn	16.991
Totaal bezoldiging 2015	**198.969**
Individueel WNT-maximum 2015	178.000

1) Het overgangsrecht zoals vermeld in art 7.3 en 7.3a is van toepassing op de bestuurder/directeur.
2) Bij het rapport in 2015 is de beloning 2015 € 993 te laag gerapporteerd. Het hier vermelde bedrag is het gecorrigeerde bedrag.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Raad voor Accreditatie

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	E.H.T.M. Nijpels	L. Visser	J. Visser
Functie(s)	VOORZITTER	lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**26.850**	**17.900**	**17.900**
Bezoldiging			
Beloning	17.282	10.340	10.340
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	*17.282*	*10.340*	*10.340*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	**17.282**	**10.340**	**10.340**
Gegevens 2015			
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging 2015			
Beloning	17.282	10.080	10.080
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	**17.282**	**10.080**	**10.080**
Individueel WNT-maximum 2015	26.700	17.800	17.800

bedragen x € 1	S.A. Hertzberger	A.G.M. Buiting	I. Mastenbroek
Functie(s)	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 14/03	1/1 - 31/12	14/3 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**3.729**	**17.900**	**14.170**
Bezoldiging			
Beloning	2.585	10.340	8.617
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	*2.585*	*10.340*	*8.617*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	**2.585**	**10.340**	**8.617**
Motivering indien overschrijding: zie	1)	2)	

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Gegevens 2015		
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging 2015		
Beloning	10.080	10.080
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2015	**10.080**	**10.080**
Individueel WNT-maximum 2015	17.800	17.800

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
niet van toepassing.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van de Stichting Raad voor Accreditatie

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Raad voor Accreditatie te Utrecht (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

— geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Raad voor Accreditatie per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met artikel 35 lid 1 van de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen (Kaderwet ZBO) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

— zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de voor Stichting Raad voor Accreditatie relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in bijlage 1 van het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013.

De jaarrekening bestaat uit:

1 de balans per 31 december 2016;

2 de staat van baten en lasten over 2016; en

3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013 en de Regeling controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Raad voor Accreditatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit:

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

- het verslag van de raad van toezicht
- het directieverslag

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur van de Stichting Raad voor Accreditatie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur van de Stichting Raad voor Accreditatie voor de jaarrekening

Het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met artikel 35 lid 1 van de Kaderwet ZBO en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie is daarnaast verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening opgenomen baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met de voor de Stichting Raad voor Accreditatie relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in bijlage 1 van het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013. In dit kader is het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie afwegen of de Stichting Raad voor Accreditatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie het voornemen heeft om Stichting Raad voor Accreditatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting Raad voor Accreditatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol voor de Raad voor Accreditatie 2013 en de Regeling controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

— het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

— het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting Raad voor Accreditatie;

— het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en financiële rechtmatigheidscriteria, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

— het vaststellen dat de door het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting Raad voor Accreditatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

— het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

— het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en het in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten, alsmede balansmutaties.

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Wij communiceren met het bestuur van de Stichting Raad voor Accreditatie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing

Utrecht, 15 maart 2017

KPMG Accountants N.V.

J.L.C. van Sabben RA

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Overeenkomstig de statuten heeft de bestuurder voorgesteld om het resultaat ad EUR 156.131 toe te voegen aan de egalisatie reserves (ZBO) en overige reserves (niet-ZBO).

Utrecht, 15 maart 2017

Ir. J.C. van der Poel

Bestuurder

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA

Aftreedschema per 1 maart 2017

RvT:	Benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Drs. E.H.T.M. Nijpels (voorzitter)	22-06-2013	22-06-2016	geen
Dr. A.G.M. Buiting	01-01-2014	01-01-2017	geen
Mw. Dr. Ir. Mastenbroek	14-03-2016	14-03-2019	2 maal
Ing. J. Visser	27-03-2014	27-03-2017	geen
Ir. L. Visser	26-10-2014	26-10-2017	1 maal
Bestuur:	Benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Ir. J.C. van der Poel (bestuurder)	22-06-2015	22-06-2019	onbeperkt herbenoembaar

Raad van Toezicht

De heer drs. E.H.T.M. Nijpels (voorzitter)
Geboortejaar: 1950

Hoofdfuncties (parttime):
Voorzitter SER Borgingscommissie Energieakkoord
Kroonlid Sociaal Economische Raad (SER)
Voorzitter Papierrecycling Nederland (PRN en VRN)
Voorzitter Koninklijke Boekenbond

Overige activiteiten:
Lid Raad van Commissarissen Siers Groep B.V.
Voorzitter Koninklijk Boekverkopersbond (KBb)
Voorzitter Geobusiness Nederland
Voorzitter Raad van Toezicht AVRO/TROS
Lid Raad van Commissarissen Tinguely
Voorzitter Raad van Toezicht van de Raad voor Accreditatie
Voorzitter Stichting Milieu Centraal
Voorzitter Bestuurlijke Adviesraad Waddenacademie
Voorzitter Raad van Commissarissen Maltha Recycling B.V.
Voorzitter Klimaatcentrum Internationale Rode Kruis
Voorzitter Stichting Garantiefonds Gerechtsdeurwaarders
Voorzitter Stichting Sterkin
Voorzitter Stichting "Water for Life"
Voorzitter Abe Bonnema Stichting
Voorzitter Raad van Toezicht Wetsus
Lid Curatorium Internationale School voor Wijsbegeerte (ISVW)
Voorzitter Raad van Toezicht van de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam
Lid Raad van Commissarissen Arriva
Voorzitter bestuur Vrienden van de Friezenkerk (te Rome)

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

De heer dr. A.G.M. Buiting (portefeuille CA)
Geboortejaar: 1959

Hoofdfuncties:
Arts-microbioloog Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis

Nevenfuncties:
Plaatsvervangend opleider medische microbiologie St. Elisabeth Ziekenhuis
Hoofd afdeling hygiëne en infectiepreventie St. Elisabeth Ziekenhuis
Terzake deskundige Medisch Steriele Hulpmiddelen St. Elisabeth Ziekenhuis en TweeSteden ziekenhuis Tilburg/Waalwijk
Manager Laboratorium voor Medische Microbiologie en Immunologie
Lid College van deskundigen CERTEX
Lid Programmaraad Academie voor Medische Specialisten
Lid Adviescommissie SKMS (Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten)
Bestuurslid ISIS-AR
Lid Stafbestuur St. Elisabeth Ziekenhuis
Medisch Manager Centrale Sterilisatie Afdeling St. Elisabeth Ziekenhuis
(per 1-1-2015 medisch manager CSA Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)

Mevrouw dr. Ir. I. Mastenbroek (portefeuille OR)
Geboortejaar: 1954

Hoofdfuncties:
- Directeur/bestuurder Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) BV
- Eigenaar IMagribusiness-advies

Nevenfuncties:
- Lid bestuur Stichting Administratiekantoor FleXentral
- Lid Raad van Toezicht van de Aeres groep
- Lid Raad van Toezicht van de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland
- Lid bestuur Stichting Natuur- en Milieufederatie Flevoland
- Lid bestuur Stichting de Oeverwal

De heer ing. J. Visser
Geboortejaar: 1948

Hoofdfunctie:
Zelfstandig adviseur Bouwadvies

Nevenfuncties
Lid-deskundige van het College van Arbiters van de Raad van Arbitrage voor de Bouw
Lid van de Dispute Review Board bij diverse bouwprojecten

De heer ir. L. Visser (portefeuille financiën)
Geboortejaar: 1953

Hoofdfuncties
Directeur-bestuurder S4 Energy BV
Directeur-bestuurder Next Renewable Group BV

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.

Nevenfuncties
Raad van Commissarissen Woningcorporatie Standvast Wonen
Voorzitter Stichting Nieuwe Bedrijvigheid Gelderland

Bestuur

De heer ir. J.C. van der Poel
Geboortejaar: 1951

Hoofdfunctie:
Bestuurder/Algemeen Directeur van de Raad voor Accreditatie,
(uit dien hoofde :
Board member van de Irish National Accreditation Board (INAB)
Lid van het Executive Committee van de European cooperation for Accreditation (EA)

Nevenfuncties:
Lid Raad van Commissarissen Accres B.V. Apeldoorn
Lid dagelijks bestuur Raad van Arbitrage voor Metaalnijverheid en –Handel

Document waarop het KPMG-rapport 17X00149127UTR/0001085658 d.d. 15 maart 2017 (mede) betrekking heeft.